

Projekt Bryd Isolationen:

Nye menneskelige netværk – via Internettet

Alvorligt psykisk syge kan have svært ved at komme ud og møde andre mennesker. Men ved hjælp af Internettet kan de alligevel have en god kontakt med andre – når de selv har kræfter og overskud. Det viser DDN-projektet Bryd Isolationen.

Af Naia Bang / Texthuset Aalborg

De er sindslidende og alvorligt syge. Deres hverdag foregår ofte på den institution, hvor de bor – eller på Psykiatrisk Sygehus. Kun de bedst fungerende kommer jævnligt ud blandt andre. Hvad vil IT kunne gøre for denne gruppe mennesker?

Ganske meget, viser projekt Bryd Isolationen. Selv om projektet, der kører under Det Digitale

Nordjylland, først slutter til nytår, har man alligevel lavet en midtvejsevaluering. Og den viser blandt andet, at knap 78 procent af brugerne jævnligt bruger computeren til at surfe på Internettet mod kun omkring 50 procent, inden projektet gik i gang. Og blandt dem, der har været med i projektet siger 46 procent, at de i dag har mere kontakt med per-

soner de kender i forvejen. Ved hjælp af chat-rooms, e-mails og lukkede conference-systemer har 34 procent af deltagerne desuden fået kontakt med personer, de ikke tidligere kendte.

- Når først de har lært at bruge det lukkede conferencesystem i First Class, skriver de sammen på kryds og tværs. De deltager i debatter om særlige emner. Det

Som sindslidende kan man have gode dage og dårlige dage. Her er fordelene ved e-mail frem for telefonen, at man kan vente med at besvare en e-mail, til man har en af sine gode dage - og på projekt Bryd Isolationen kan man oven i købet få hjælp til at finde rundt på pc'en..

Projektleder Susanne Jensen (th) og Steffen B. Larsen på besøg på Fountain House i Nørresundby, hvor IT-Netværkscaféen bliver flittigt brugt.

Fotos: Ajs Nielsen

kan være hobbyer som katte. Så der er ingen tvivl om, at de har fået øget deres sociale kompetencer i væsentlig grad, fortæller forstander Steffen B. Larsen, Specialskolen for Voksne i Vendssyssel.

Det er Specialskolen for Voksne, der har taget sig af undervisningen af brugerne på de 21 nordjyske institutioner, der er involveret i projektet.

Projektkonkurrence gav skubbet

- Det var egentlig Det Digitale Nordjyllands projektkonkurrence, der ansporede os til at gå i gang med projektet. Selve demokratidelen og det, at vi nu kunne lave noget for vores målgruppe, fik os til at gå sammen med SIND, en forening for sindslidende, pårørende og andre interesserede, og Dansk Oplysningsforbund – og med Specialskolen for Voksne, der allerede var i gang med noget undervisning for sindslidende. Men med projektet her ville vi ud til de allermost syge og se, om

man, via IT, kunne give dem en rigere hverdag, hvor kontakten med andre mennesker samtidig fungerede på deres præmisser, forklarer projektleder Susanne Jensen, der til daglig er kontorchef i Psykiatrien i Nordjyllands Amt med kontor på Psykiatrisk Sygehus i Aalborg.

Oprindeligt ville projektgruppen også gerne have oprettet en særlig portal til de sindslidende, men det blev der ikke bevilget penge til. Men i foråret 2001 kunne man gå i gang med projektet – med en samlet projektsum på omkring fire millioner kroner. Halvdelen havde projektgruppen selv finansieret.

21 psykiatriske institutioner og boenheder kom med i projektet og fik hver tilbudt to færdiginstallerede pc'er med software og Internet-adgang, så de kunne oprette en lokal IT-Netværkscafé. Af disse har SIND fået stillet otte pc'er til rådighed. Og Netcaféen i Aktivitetscentret tilknyttet Aalborg Psykiatriske Sy-

gehus har selv udvidet, så de nu har fire pc'er, fordi der viste sig at være et stort behov blandt patienterne.

Personalet på skolebænken

- I praksis har det fungeret på den måde, at der på hver institution har været udpeget en eller flere IT-brugervejledere blandt personalet. Og det har langt fra været alle, der vidste noget om IT i forvejen. De har været på kursus, så på den måde har projektet haft den sidegevinst, at en del af det psykiatriske personale er blevet stærkere til at bruge IT, samtidig med at brugerne er blevet det, påpeger Susanne Jensen.

Tre lærere fra Specialskolen for Voksne har været knyttet til projektet, og har taget rundt på de 21 institutioner mindst en gang om måneden og undervist de af brugerne, der havde lyst til at få undervisning. De har lært at bruge conference-systemet First Class, de har arbejdet med

Internet Explorer og søgning på Internettet, e-mailprogrammet Outlook Express, Windows 98, Word – og for de mere avancerede var der mulighed for at lære at arbejde med billedbehandling og med layoutprogrammet Publisher. Desuden fik brugerne kompenserende specialundervisning. Det er undervisning, der skal gøre dem bedre til at tackle dagligdagen – trods sygdommen.

- Vores kursister fik også opgaver, de skulle løse fra gang til gang og aflevere til læreren i det virtuelle klasseværelse. Og her viste sindslidende sig at være fuldstændig lige som alle vi andre: De gider nemlig ikke skriftlige opgaver. I starten var vi lidt bekymrede over den manglende respons. Men hen ad vejen kunne lærerne jo se, at folk alligevel lærte en masse, fortæller Steffen B. Larsen.

156 bruger konferencerummet

Der er meget stor forskel på, hvor meget de 21 institutioner har haft mulighed for at gøre ud af deres nye IT-Netværkscafé. Nogle har indrettet den i et særligt lokale og måske indkøbt ekstra pc'er. Andre har pc'erne stående i et hjørne af opholdsstuen. Og der er også stor forskel fra institution til institution hvor meget pc'erne bliver brugt i dagligdagen. Nogle steder er der næsten kø ved maskinerne. Andre steder er der måske lige en enkelt bruger eller to, der skal tjekke e-mail i løbet af dagen.

- Vi ved, at 156 brugere har anmeldt sig konferencerummet, og de fleste bruger det jævnligt. Og der er mange, mange flere, der

benytter sig af muligheden for at gå på Internettet. Det kan være for at læse mere om en hobby, for at tjekke bus- eller togtider og så videre. De benytter eksempelvis også de dating-hjemmesider, som andre ikke-sindslidende bruger, forklarer Susanne Jensen og fortsætter:

- Om nogle af de sindslidende har fået det bedre af projektet, er nok svært at svare endegyldigt på. Men vi kan se, at det har en betydning, at de her er "elever" og ikke "patienter". Mange har sat sig særligt meget op og gjort sig mentalt klar til, når læreren er kommet ud på deres institution.

- Vores lærere har fortalt, at hos nogle af brugerne har smilet simpelthen gået fra øre til øre, når læreren kom igen efter sommerferien. Det er utroligt bekræftende, slår Steffen B. Larsen fast.

Projektet slutter den 31. december i år, men institutionerne beholder deres IT-Netværkscaféer. Og Steffen B. Larsen og Susanne Jensen håber på at finde midler, så man kan fortsætte undervisningen af de sindslidende.

Læs mere om projektet i Bryd Isolationens projektdagbog på Det Digitale Nordjyllands hjemmeside

www.det-digitale-nordjylland.dk.

Besøg også projektets egen hjemmeside:

www.brydisolationen.dk

Projektfakta:

Titel: Bryd Isolationen

Tema: Uddannelse

Projektansvarlig:
Planlægningschef
Susanne Jensen

Modtaget tilskud fra DDN:
1.097.000 kroner

Organisation:
Nordjyllands Amt,
Psykiatrien

Øvrige deltagere:
Specialskolen for Voksne
Dansk Oplysningsforbund i
NJA
SIND, Nordjyllands Amtskreds